

არქიტექტურული სინთეზი და მისი მნიშვნელობა
“ფასადური არქიტექტურა თბილისის მაგალითზე“

IV - კურსის სტუდენტი: თორნიკე რობაქიძე
ხელმძღვანელი: ასისტენტ პროფესორი ქეთევან სალუქვაძე.

საკვანძო სიტყვები: ფასადი, სინთეზი, ფორმა, ტრადიცია, დღევანდელიობა;

არქიტექტურასამყოფისივრცისფორმირებაა.

იდეალურიფორმისძიებაკომთავარიამოცანა, რომელიცმასაკისრია.
ოპტიმისტებიმიიჩნევენ, რომბევრიჭემმარიტიფორმარსებობს,
აქედანზოგივიპოვეთ, ზოგიკიჯერაცარგვიპოვია.
ესვარაუდინამდვილადსწორია, რადგანფორმასადამიანისგონებააფასებს:
ესთეტიურად, ფუნქციურადდაემოციურად.
ყველაეპოქისადამიანსკიგანსხვავებულიგანვითარებისდონეახასიათებსდაესეცმ
ალიანზუნებრივია. აქედანგამომდინარე, არქიტექტურაშიტყუილის,
არაზუნებრივობისადასიყალბისადგილიარარის.

გარემოსგარემომოცულობაარარსებობს, მითუმეტეს, ჩვენსდროში,
ჩვენსომუკვეუთვალავიწელიდაფორმაგამოვიარეთრომაქამდემოცულიყავით.
ჩვენიგარემომედეგიაწარსულისადააწმყოსი. ქალაქს,
რომელსაცდიდიისტორიააქვსმოსაყოლი, კუნძულოვანიმოცულობითიფორმები,
ანუშენობებივერასოდესქნება. ამიტომ, გვიწევსძველისადაახლისერთადაქმა.
ტრადიციებიდამომავალი, სიმდიდრედასიღარიბე, მეფეები, კომუნისტები,
დემოკრატები... ჩვენსქუჩებშიყველადაყველაფერიერთადარსებობს.

ყველაადგილსთავისისტორიააქვს, საკუთარიტრადიცია, რომელსაციცავს,
აურარომელიცდაჰყვებადააგებულება, რომელსაცვერმეცვლით. თუმცა,
ესიმასულაცარნიშნავს,
რომმასარუნდაშევეხოთანთავიშორსდავიჭიროთმისგან.
ადამიანებსარშეუძლიათხელოვნურადაირჩიონსამყოფიგარემოდაესძალიანკარგ
ითვისებაა. სწორედიმისთვის,
რომარდაზარალდესზუნებრივილანდშაფტიანისტორიულიგარემო,
არსებობსსინთეზი. ყველაზენათელიმაგალითიჩვენიქალაქია.
თბილისილანდშაფტთანერთადვითარდებადაარაფრითმისგარემო,
სწორედგეოგრაფიულიმდგომარეობაყველათავისებურებისგანპირობებული:
ისრომქალაქიმტკვარსმიუყვება, აივნებიკლდეებზეაშეფენილი,

ყველაპატარადეტალირაცძველთბილისსგახსენებთლანდშაფტთანთანაარსებობა
ს, ანუმასთანსინთეზსგანასახიერებს.

სუფთაარქიტექტურაშისაქმერთულადაა.
როცაისტორიულგარემოშიახალისხეულითავსდება,
ესრთულადადსაქმელიპროცესია: როგორცემოციურად, ისევიზუალურად.
ყველაადამიანისთვისნაცნობიერდნობააადგილისსიყვარულიდაცვლილებისში
ი, ამიტომაა, რომშირადსიმარტივისგამო,
არქიტექტორებიცდილობენისტორიულგარემოსშენობაგარეგნულადმოარგონ.
შედეგადკისიყალბესვილებთ. ფასადიბევრადმარტივიდაპირდაპირიგახდა.
ჩვენცდილობთგარემოსრულყოფილიგავხადოთ,
ამიტომყველაარქიტექტურულიტყუილიუკანგადადგმულინაბიჯიაფორმისძიებ
ისრთულგზაზე.

ჩვენიკვალისდატოვებააუცილებელიცკიაშემგომისიერცეებისგასავითარებლად.
ნებისმიერსაგანსდედამიწაზესულიერსთუუსულოსაქვსგარკვეულიიერსახეა
ნუხედაპირი,
რომელიცანიჭებსმასმომხიბლავსამიმზიდველობასთუვიზუალურესთეტიკას.
ამხედაპირსრომელსაცშემდგომშიმოვიხსენიებთროგორცფასადს,
ადამიანისთვალისაღიქვამსწამისმეასედში,
ანუმაშინაცკიროდესაცშეუძლებელიამიზანმიმართულადთავისგონებითდააკვი
რდესგარკვეულობიექტს. შესაბამისადჩვენცხოვრობთფასადურრეალობაში,
რომელშიცგვიწევსჩვენსსაქმიანობაშიმოღვაწეობა,
განვითარებადაა.შთუჩვენამსჯელობასდავიყვანთარქიტექტურამდედაზოგადა
დსიტყვარქიტექტურასგანვიხილავთროგორცსამყაროსფასადსანტიკურიპერი
ოდიდანდღემდე, უნდა განვმეორდედა
დავუშვათისმოსაზრებარომფასადიგანსაზღვრავსთითოეულიერისისტორიას,
ხოლოთანამედროვეობაშიუმადლესესთეტიკურღირებულებას.

ქალაქთბილისისმაგალათზეშეგვიძლიავიმსჯელოთდადავინახოთროგორიც
ვლებაფასადიგასულისაუკუნეებიდანდღემდედაასევეშევაძნითმიზეზებირომ
ლებიცახდენსგავლენასამყველაფერზე.

განვიხილითკონკრეტულადXIXსაუკუნისდღემდე, რაიცვლებოდა,
რაარისახლადარაკეთდებადღევანდელთანამედროვერეალობაში.

შესანიშნავიმაგალითიარუსთავალისგამზირზედღესდღეისობითარსებული
მოსწავლეახალგაზრდობისსასახლე,რომელიცააგეს (1802-07) წლებში,
რუსულიკლაცისიზმისზეგავლენით, როგორცმთავარმართებლისსასახლე.

შენობამ გამოიარა ორისა უკუნე და დღეს დღეის ობიექტის ქალაქის ერთ-ერთი ისტორიული ფასადი, რომელიც უკვე აღწერს დედა ქალაქზე გარკვეულ ფაქტებს.

XIX საუკუნის მიწურულში კი უკვე შეიმჩნევა შეიმჩნევა "მოდერნის" მომძლავრება. ეროვნულ-

განმათავისუფლებელი იდეების გავლენით ძლიერდება აგრეთვე ინტერესი ქართული ისტორიული არქიტექტურისადმი - შენდება "ქართული სტილის" რამდენიმე საზოგადოებრივი და საცხოვრებელი სახლი:

საუფლისწულო უწყების ღვინის სარდაფი (1876, არქიტ. ა. ოზეროვი; ახლანდ. ღვინის ქარხანა №

1), ქაშვეთის ახალი ეკლესია (1910, არქიტ. ლ.

ბილფელდი), სათავადაზნაურო-საადგილმამულო ბანკი (1916, არქიტ. ა. კალგინი, მხატვარი კ. ჰრინევსკი; ახლანდელი საქართველოს პარლამენტის ბიბლიოთეკა) და სხვა.

ღვინის ქარხანა

1 საქართველოს პარლამენტის ბიბლიოთეკა

რაც შეეხება XX საუკუნის დასაწყისს, უკვე სოციალური ყოფითი გავლენა, ფაბრიკა ქარხნები, გზები, ხიდები კარნახობს ქალაქს როგორც განვითარდეს. იზრდება ქუჩების რაოდენობა და შესაბამისად ხდება ახალი შენობების დაგეგმარება

იანწლებში იყო სერიოზული ცდები ისტორიული არქიტექტურის მოტივების გამოყენებისა: [საქართველოს სახელმწიფო მუზეუმის](#) ფასადის რეკონსტრუქცია, [ფუნიკულიორის](#) ზედასადგური, დინამოს სტადიონი..

საქართველოს სახელმწიფო მუზეუმი

[ასევე რეკონსტრუქციების](#) გავლენით შენდებარა მდინე ნაგებობა: საქართველოს სსრ კვ-ის შენობა (ამჟამად ყოფილი მთავრობის სახლი; 1930, არქიტ. ნ. სევეროვი), რომელიც რუსთაველის გამზირის ერთ-ერთი წამყვანი ფიგურაა თავის მამულებზე უაღრესად დიდგანობით. კლასიკური რეპერტუარი გამოყენებული რამდენიმე დიდი ობიექტის არქიტექტურაშიც: ცირკის შენობა (1940, არქიტ. ნ. ნეპრინცევი, ს. სატუნცი, ვ. ურუშაძე), თსუ-ის მეორე კორპუსი (1940, არქიტ. მ. შავიშვილი) და სხვა. ამხანის შემოქმედებით იმეების მაგალითია 2 მნიშვნელოვანი ნაგებობა საქართველოს მთავრობის სახლის ზედა კორპუსი (1938, არქიტ. ვ. კოკორინი, თანაავტორი გ. ლეჟავა) დამარქსიზმ-ლენინიზმის ინსტიტუტის თბილისის ფილიალი ამჟამად იმელის შენობა (1938, არქიტ. ა. შჩუსევი). მიღწევებთან ერთად უკვე 30-იან წლების II ნახევარში თბილისის საცხოვრებელი და საზოგადოებრივი ნაგებობების არქიტექტურაში თავისი ინიციატივით მონაწილეობით, მორთულობითა და ტაქტობა (სტალინის ტური არქიტექტურა). ამ ტენდენციამ მეტი განვითარება ჰპოვა თბილისის 40-იანი და 50-იან წლების I ნახევრის არქიტექტურაში.

იმელის შენობა. რუსთაველის გამზირი
 ამყვალაფერზედაყრდნობითშეგვიძლიამივიჩნიოთრომმეცხრამეტემოცესა
 უკენისძეგლებიჩვენსქალაქშიახლაცსაკმაოდდიდროლსთამამშობს,
 დაქალაქისცენტრალურუბნებშიარისმთელირიგიმოწინავეობიექტები,
 რომლებსაცმიყავსქალაქივიზუალურიისტორიულიესთექტიკადღესდღეისობით.
 რომელთადაჩრდილვაცთანამედროვეზეგავლენითრათქმუნდაარავითარშემთხ
 ვევაშიარშიეძლება.

ისტორიისცუდინიმუმისშესანიშნავმაგალითადშეგვიძლიაგამოვიყენოთსაბ
 ჭოთაგადმონაშთი,
 რომელიცქალაქშიბინალურიტიპისშენობებისაღმართვისასგამოჩნდა
 „ხრუმოვკის“ ტიპისხუთსართულიანისახლები. რომელმაც
 XXისაუკუნეშიფაქტობრივადდაკარგაფუნქციონალურობადავეღარუპასუხახალგ
 ამოწვევებს. ვერცკომფორტით, რომელიცამსახლებსსაერთოდარგააჩნია,
 ვერცვიზუალით, დავერცგამძლეობით.
 შესაბამისადბოლოწლებშითანდანობითდაიწყომათიდეკონსტრუქცია,
 თუმცაჯერჯერობითმანცარწაშლილაამტიპისსახლებისკვალი.

აგრეთვეშეგვიძლიათამამადვიმსჯელოთ 70-80
 იანწლებშიდაგემარებულკორპუსებზე,
 რომლებიცახლადადმოჩენილგარეუბნებშიგანთავსდა. დამათინაცრისფერი,
 უხეშივიზუალიდარჩაფესვებადსაბჭოთაკავშირისადღევანდელასეთუისედამოუ
 კიდებელსაქართველოში.
 დასაკმაოდმყარადგანაგრძობსარსებობას..რადგანთანდათანობითმოვუახლოვდ
 ითთანამედროვერეალობას, რომელშიცჩვენვიმყოფებით,
 მსჯელობასწორედგარეუბნებისფასადურიესთექტიკურიმხარიდანუნდაგანვარგმ
 ოთ.

გარეუბნიდან თუკი და ვბრუნდები თცენტრალურ ბნებსა და გამზირებზე,
ერთი შეხედვით შევხვდები თსაპირისპიროპრობლემას,
როდესაც თანამედროვე მენობის იერსახეზე დმეტად იჩენს თავს ისტორიული ძეგლ
ის, ანშენობის გვერდით და ჩრდილავს, ფაქტობრივად ანულებს მის ღირებულებას.
აქ დანაშაული უფრო მატულობს, რადგან ქალაქის ისტორიული ფასადები,
კარგავს აქტუალობას, დამასანაცვლებს თანემდროვე, ჩემიაზრით უფრო კიჩური,
დაუხვეწავი მენობები,

რომელიც საერთოდ ამოვარდნილია გარემოდან. მაგალითად:

საცხოვრებელი კორპუსი პირველი სკოლის უკან, კაზინო „მანგრილა“ სიონის
საკათედრო ტაძარსა და ანჩისხატს შორის, ნუცუბიძის ფერდობი

ამპრობლემის გამომწვევი მიზეზის პოვნასაკმაოდ მარტივია.

თუკი გადავხედავთ ჩვენს პერიდიკას, 1990 იანიწლების ჩავარდნის შემდგომ,
ქალაქის აღმშენებლობა დაიწყო 2004=05 წლებიდან.

ეს პროცესი კისაკმაოდ ჩქარი ტემპით მიმდინარეობდა რამაც გამოიწვია ის რომ დღეს
დღეისობით ქალაქის იერსახეში უკვე დაშვებულია ძალიან ბევრი შეცდომა.

რაც უკვე ანადგურებს ქალაქის ვიზუალურ ესთეტიკურ კომფორტსა და მიანში დაქმნის
ახალ, არეულ რეალობას, რომელიც ვერ გვიჩვენებს ვერც ძველს და ვერც ახალს.

ასეთი მსჯელობას ულაცარ გულისხმობს იმას,

რომ ისტორიული ძეგლების ნგრევა გამართლებულია, პირიქით.
არქიტექტორს უდიდესი ტექნიკა და ცოდნა სჭირდება სინთეზის განსახორციელებ
ლად:

თანამედროვე მიწვევის ისტორიულ გარემოში ფონად უნდა იქცეს და არა ატრაქციად.

ის უნდა დაგვხმაროს აღვიქვათ დროდასივრცე ერთად. მიუხედავად იმისა,

რომ ეს რთული სახსნელია,

მსოფლიოში არსებობს სინთეზის შესანიშნავი მაგალითები.

სინთეზი ცხომჩვენი განვითარებისა და აზროვნების შედეგია,

კიდევ ერთი წინ გადადგმული ნაბიჯი ქალაქური და ბუნებრივი იერსახის გადასარჩე
ნად.

რეზიუმე

სტატიაში განხილულია ქალაქ თბილისის მაგალითზე XIX საუკუნიდან
დღემდე ფასადის ისტორიის ცვლილება, მისი მნიშვნელობა ქალაქის საერთო
იერსახეში.

კულტურული მნიშვნელობის ძეგლები და გასულ საუკუნეში აგებული მნიშვნელოვ

რომლებიც ქმნიან ქალაქის ხასიათს არქიტექტურული სინთეზის
დამისმნიშვნელობას.

გამოყენებული ლიტერატურა:

1. WWW.GOOGLE.GE
2. WWW.WIKIPEDIA.ORG

Architectural synthesis and its meaning

"The facade architecture in Tbilisi example"

IV-Course student: Tornike Robakidze

Leader: Assistant Professor Ketevan Salukvadze.

Resume:

The article deals with the example of the city of Tbilisi from the 19th century to the change of facade history, its importance in the general sense of the city. Cultural monuments and a part of important buildings built in the last century that create the city's characteristic architectural synthesis and its significance.

Архитектурный синтез и его значение

"фасадная архитектура на примере Тбилиси"

Студент IV курса Торнике Робакидзе

Куратор: ассистент профессор Кетеван Салуквадзе

Резюме:

В статье рассмотрено, на Тбилиском примере, с XIX века до сегодняшнего дня, история изменения фасада, его значение в всеобщем городском визуале. Памятники культуры и определенное количество построенных зданий, которые создают характер города, архитектурный синтез и его значение.

